

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 155/2024
19.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 9. у вези става 1. и става 8. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Константина Ранкова и браниоца окривљеног ББ, адвоката Страхиње Павићевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 6/21 од 20.03.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 984/23 од 13.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Константина Ранкова, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 6/21 од 20.03.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 984/23 од 13.12.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљеног АА, у преосталом делу и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Страхиње Павићевића, у целисти, **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 6/21 од 20.03.2023. године, окривљени АА и окривљени ББ су, поред осталих, оглашени кривим због по једног кривичног дела трговина људима из члана 388. став 9. у вези става 1. и става 8. КЗ, и осуђени на казне затвора у трајању од по једне године, које ће се на основу члана 45. ст.3. и 4. КЗ, извршити у просторијама у којима окривљени станују на означеним адресама, уз примену мере електронског надзора, те је одређено да окривљени не смеју напуштати просторије у којима станују осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, одредити да остатак казне затвора издрже у Заводу за извршење казне затвора.

Окривљенима је на основу члана 78. у вези члана 89а КЗ, изречена мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеном ВВ – забрана приближавања оштећеној на удаљености од 100 метара, приступа у простор око места становања оштећене и забрана комуникације са оштећеном. На основу члана 89а став 2. КЗ, одређено је да ће изречена мера безбедности трајати три године, рачунајући од дана правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору, односно у здравственој установи у којој се извршава мера безбедности не урачунава у време трајања мере. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву, како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 984/23 од 13.12.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину и бранилаца окривљених ГГ, АА ББ и ДД, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости, поднели су и то:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Константин Ранков, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине обе побијане пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном или апелационом суду на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио предметно кривично дело;

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Страхиња Павићевић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 68. став 1. тачка 10) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев, правноснажне пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема прописан садржај, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Страхиње Павићевића, у целисти недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводима да је побијаном правноснажном пресудом прекорачена оптужба тиме што је суд у тачки 2. изреке пресуде у битном изменио чињенични опис дела из оптужног акта у погледу адресе куће у којој живи

окривљени ББ, где је окривљени АА довозио малолетну оштећену, тако што је уместо улице ... број .., наведена улица ... број .. .

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оценио је као неосноване, из следећих разлога.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

По налажењу овог суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, а ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде, јер је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужног акта, а то што је суд у изреци пресуде навео другу адресу куће окривљеног ББ а не ону означену у оптужници, не представља прекорачење оптужбе, с обзиром да место извршења кривичног дела није битно обележје дела, већ чињеница која га ближе описује. При томе, суд је на наведени начин чињенични опис дела ускладио са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу и прецизирао место извршења дела, с обзиром да је и у оптужном акту и у изреци пресуде наведено да је место извршења кривичног дела град Зрењанин.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, коју образлаже наводима да су судије Сњежана Лековић и Дејан Терзић, морале бити изузете приликом доношења другостепене пресуде, јер су као председници већа учествовали и у доношењу решења Кж2 900/23 (судије Дејан Терзић) и Кж2 1430/23 (судија Сњежана Лековић), којима су уважењем жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину укинута побијана првостепена решења на штету окривљених, што, према ставу браниоца, указује да су оба члана жалбеног већа очигледно пристрасна.

Врховни суд налази да бранилац окривљеног АА, иако се формално позива на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, изнетим наводима захтева доводи у питање непристрасност наведених судија и на тај начин суштински указује на повреду закона из члана 37. став 2. ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног АА у захтеву указује и на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП наводима да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу чињеничног описа начина извршења предметног кривичног дела.

Осталим наводима захтева бранилац окривљеног оспорава оцену исказа сведока БЂ, износећи сопствену оцену исказа сведока оштећене ВВ и даје своје чињеничне закључке другачије од утврђених у побијаним правноснажним пресудама, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног ББ у захтеву за заштиту законитости наводи да се правноснажна одлука заснива искључиво на исказу оштећене ВВ, која је испитана на околности предметног кривичног дела у свим фазама поступка и детаљном анализом њених навода произлази постојање апсолутне колизије у исказима, због чега је одбрана инсистирала да се одради тимско психијатријско – психолошко вештачење оштећене, како би се утврдио њен психолошки профил и евентуална склоност ка конфабулацијама, а што је првостепени суд одбио и искористио вештачење оштећене из другог кривичног поступка што је према становишту одбране неприхватљиво поготово узимајући у обзир сложеност самог предмета и чињеницу да вештаци приликом израде налаза и мишљења нису имали могућност да изврше увид у списе предмета и на основу целокупне чињеничне грађе дају своје стручно мишљење.

Врховни суд налази да бранилац окривљеног ББ, иако указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, приликом образлагања истакнуте повреде не указује да су исказ оштећене и налаз и мишљење вештака психолога, сами по себи или по начину прибављања незаконити докази, већ износи сопствену оцену ових доказа и оспорава њихову доказну вредност, а тиме и чињенично стање утврђено на основу исказа овог сведока и наведеног налаза и мишљења, чиме указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима, која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 37. став 2, 438. став 1. тачка 11) и члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу и захтев браниоца окривљеног ББ, у целисти, оценио као недозвољене.

Надаље, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, истичући да се побијана правноснажна пресуда заснива на пресуди Вишег суда у Зрењанину К 105/19,

међутим, наводи захтева не садрже образложење у чему се састоји незаконитост наведеног доказа.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у делу који се односи на наведену повреду закона, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, што у случају подношења захтева из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП подразумева не само означавање повреде због које се захтев подноси, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Врховни суд, према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу, у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања, који су истакнути у захтеву и није овлашћен да по службеној дужности оцењује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић